

ТӨСӨЛ

НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ДАРГА А.БАЯР ТАНАА

Тогтоолын төсөл өргөн мэдүүлэх тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.1.4 дэх хэсэг, Монгол Улсын Засгийн газрын 2001 оны “Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай” 96 дугаар тогтоолын 1 дэх заалт, 2020 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 13 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн “Гандантэгчэнлин хийд орчмыг цэцэрлэгт хүрээлэн болгон өөрчлөх тухай” Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг боловсруулан үүгээр өргөн мэдүүлж байна.

Тогтоолын төслийг зохих журмын дагуу Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлэж өгнө үү.

Хавсралт хуудастай.

ЗАСАГЛАЛ, ЭРХ ЗҮЙН
ХОРООНЫ ДАРГА

Б.СЭМЖИДМАА

НИЙСЛЭЛИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

Гандантэгчилэн хийд орчмыг цэцэрлэгт хүрээлэн
болгон өөрчлөх тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Засгийн газрын 2001 оны “Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай” 96 дугаар тогтоолын 1 дэх заалт, 2020 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 13 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Баянгол дүүргийн 16 дугаар хороонд байрлах Гандантэгчилэн хийд орчмыг Үндэсний түүх, өв соёлын дурсгалт цогцолбор бүхий ногоон байгууламж, цэцэрлэгт хүрээлэн болгон өөрчлөх, тохижилт, бүтээн байгуулалт хийхийг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч (Х.Нямбаатар)-д зөвшөөрсүгэй.

2. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хурлын Засаглал эрх зүйн хороо (Б.Сэмжидмаа)-нд даалгасугай.

ДАРГА

А.БАЯР

**Монгол улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний
удирдлагын тухай**

48.1.Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хэлэлцсэн асуудлаар тогтоол гаргах бөгөөд түүнийг тухайн Хурлын хуралдаанд оролцсон төлөөлөгчдийн, баг, хорооны Хурлын хуралдаанд оролцсон иргэдийн олонхын саналаар батална.

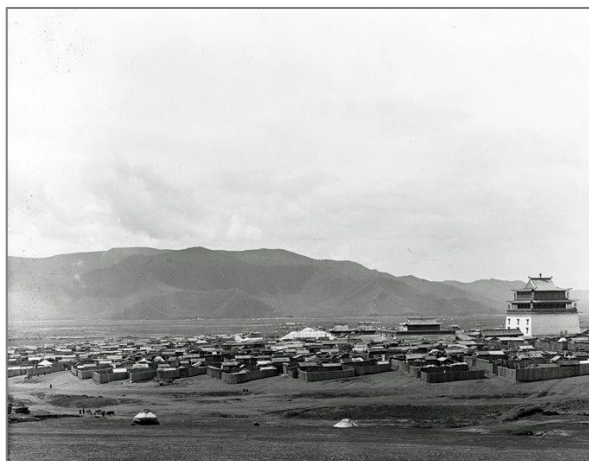
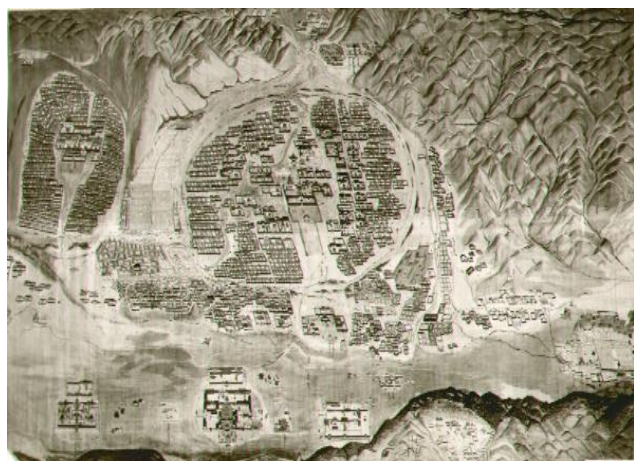
49.1.Бүх шатны Засаг дарга тухайн Хурлаас гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

**ГАНДАН ОРЧМЫН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН
ТОГТООЛЫН ТАНИЛЦУУЛГА**

Нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 24/08 дугаар тогтоолоор баталсан “Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн 2.4-д “Үндэсний агуулга бүхий соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, хотын соёлыг дээдэлсэн иргэнийг төлөвшүүлнэ” гэх зорилтыг дэвшүүлсэн.

Энэ хүрээнд Нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагуудын санал болон хотын эдийн засаг, нийгмийн хэрэгцээ шаардлага, ач холбогдлыг эрэмбэлэн нэгдмэл, цогц арга хэмжээг төлөвлөн, дээрх хөтөлбөрийн 2.4.2-т “Гандантэгчилэн хийд орчмыг Үндэсний соёлын өвийн дурсгалт болон Буддын шашны соёлын өвийн цогцолбор газар болгох орчин нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна” гэсэн төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан.

Гандантэгчэнлин хийд нь Их хүрээний сүм дугануудын төлөөлөл болж үлдсэн цөөхөн суурьшлуудын нэг юм.

Анх 1838 онд тавдугаар Богд Жибзундамбын зарлигаар барьж, 1855 онд улсын шашин, төрийн төв Их хүрээний нэг хэсэг болсон түүхтэй.

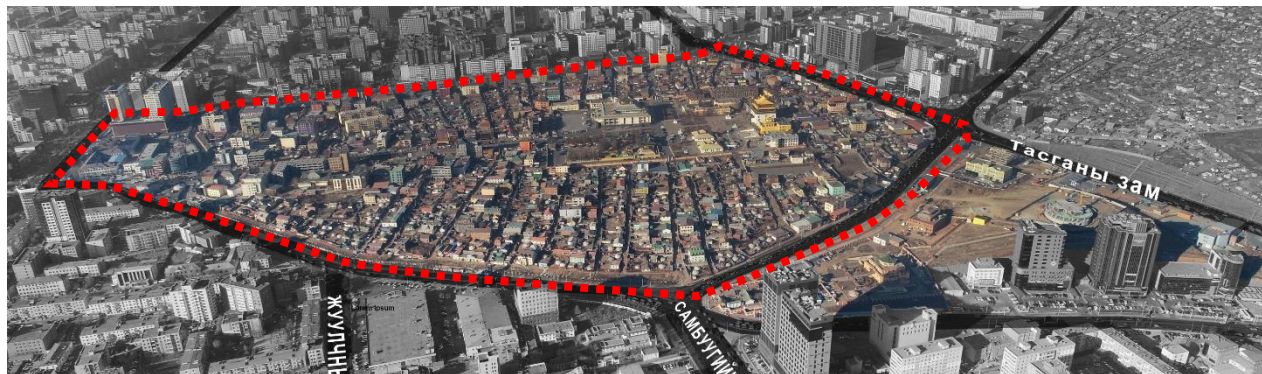
Их хүрээний хотын бүтэц нь шашны төвүүд дээр суурилсан бөгөөд хийдүүд нь хотын зохион байгуулалтын гол цөм болж байжээ.

Гандантэгчэнлин хийд болон Гэсэр сүмийн орчмын нутаг дэвсгэрийг, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 6-д заасныг үндэслэн Монгол улсын Засгийн газрын 2001 оны 04 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 96 тоот тогтоолоор Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутаг, дурсгалт газрын ангилалд багтаан хамгаалалтад авсан бол Засгийн газрын 2020 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 13 дугаар тогтоолоор “Гандантэгчэнлин хийдийн цогцолбор”-ыг улсын хамгаалалтын зэрэглэлд байх түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалд авсан.

Иймд тус хийд нь шашин, соёл, архитектурын өв болохоос гадна Улаанбаатар хотын аялал жуулчлалын гол цэгүүдийн нэг болсон билээ. Монгол Улсад ирж буй жуулчдын 92 хувь нь Улаанбаатар хотоор дамжин аялдаг бол эдгээр жуулчдын 60-70 хувь ганданг зорин ирдэг байна. 2025 онд тус хийдийг 43000 жуулчид ирсэн байна.

Иймээс “Гандантэгчинлэн хийд” орчмын газрыг агаар, хөрс, орчны бохирдлоос хамгаалах, түүх, шашин, соёлын онцгой байдлыг хадгалах зорилгоор цаашид зөвхөн **түүхийн дурсгалт байгууламж**, цэцэрлэгт хүрээлэн, ногоон байгууламжийн төсөл хэрэгжүүлэхийг тус тогтоолын төслийг боловсруулсан. Олон улсын туршлагаас үзвэл өөрсдийн хотын түүх соёл шингэсэн орчныг алхахад ээлтэй гудамжнууд төлөвлөсөн, нээлттэй талбай, ногоон байгууламж, цэцэрлэгт хүрээлэнгээр хүрээлүүлсэн иргэдэд таатай орчныг бүрдүүлсэн байдаг.

Одоогийн байдлын тойм

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН 16 ДУГААР ХОРООНЫ НУТАГ ДЭВСГЭР

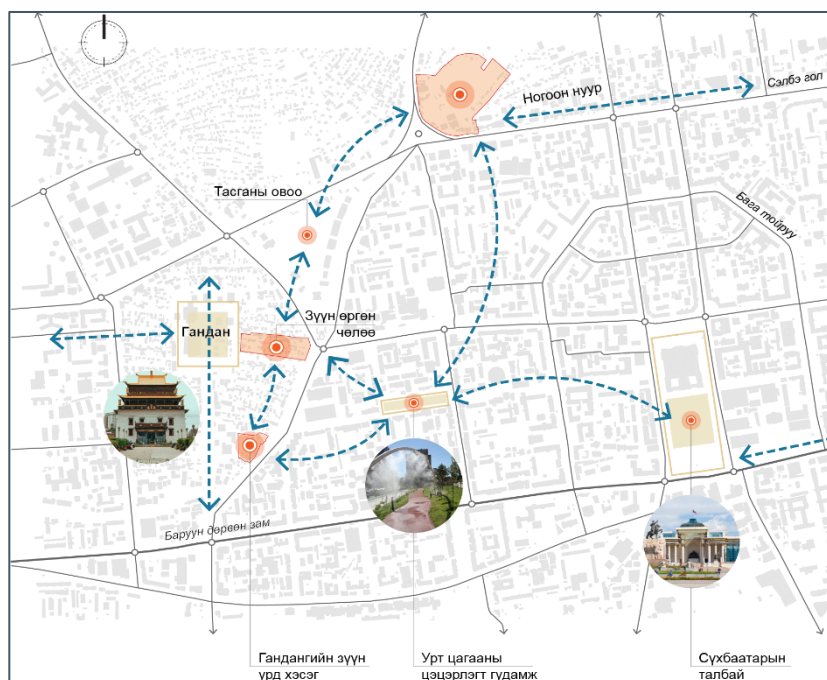

Гандан орчмын газрыг 2003 онд иргэнд өрхийн зориулалтаар газар өмчлүүлэх тухай хуулийн дагуу иргэд оршин суугчдад өмчлүүлжээ.

2025 оны статистик мэдээгээр

- Газрын хэмжээ – 55 га
- Хүн амын тоо – 5266
- Оршин суудаг өрх – 1516
- Нэгж талбар – 970
- Өмчлөх гэрчилгээтэй– 806 нэгж талбар
- Эзэмших ашиглах гэрчилгээтэй - 164 нэгж талбар
- Аж ахуй нэгж – 142

Эхний ээлжийн тохижилтын ажлын явц

2025 онд Гандангийн
дэнжийн зүүн хэсэг болон
зүүн урд эхний ээлжийн
ногоон байгууламж
цэцэрлэгт хүрээлэнг
байгуулахаар газар
чөлөөлөлтийн ажлыг
эхлүүлсэн.

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН 16 ДУГААР ХОРОО ГАНДАНГИЙН ЖИШИГ ГУДАМЖ ТОХИЖИЛТ БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ

Зориулалт
хүчин чада
Ногоон
байгуулал

Таних тэмдэг

Гандан орчимд цэцэрлэг хүрээлэн байгуулахаар төлөвлөсөн байршил- 52 га
Гандантагчнэгийн хийдний эзэмшил газар- 6,8 га
Гандангийн жишиг гудамж байгуулахаар төлөвлөсөн байршил-5 га
Тохийжилт, ногоон байгууламж байгуулахаар төлөвлөсөн байршил - 0,8 га

1:5,000 3/11/2026

1:5 000

3/11/2026

Тәңіх тәмпәс

☐ Төрөөдөггүй хүүхэд

	<all other values>
--	--------------------

code

Зовнішній шатун

Галтгагчийн
Гэрээ байдлуудын

Тохижилт

